

מסורת הש"ס

(א) נדרים מה'. (ב) לעיל סא. (ג) לעיל סא. (ד) נסס פ"ט. (ה) לעיל גב. טז. (ו) [תוספתא מיר פ"ג ע"ט היטבי]. (ז) לעיל ע. (ח) נדרים עט. (ט) לעיל ע. (י) [נסתדרין פו.]. (יא) דף פ. (יב) [נמנדר ל.]. (יג) ש"ך למתני לעיל ע. (יד) נצי' תוס' סנהדרין יא. ד"ה רשב"ג. (טו) כן הוא ג"י מהרש"ל ומתקשר' לא גרס אי"נ רק כזה קאמר שמואל.

גליון הש"ס

תוס' ד"ה רבי יהודה וכו' דרבא רמב"ח שאני. ע' תשובת מהרי"ל פ"ג קימן ז:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ר' יהודה וכו' שאני הס"ד ואח"כ מ"ה א"נ בההיא קאמר:

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה בשלמא. קו"ד דתלה כו'. ניב דאס לא כן כי אפשר להדיעה מפירות (ועמ"ש רבינו ביו"ד קימן גל"ה ס"ק ח').

מוסף רש"י

דברים שיש בהן עיגוי נפש. דמכיוצא (נמצדכ ל) לעומת נפש אשה יקומת ואשה יפרט (נדרים עט.).

תוספות רי"ד

ר"י אומר וכו'. ר"י היינו ת"ק. אמר אב"י כהנת אתא לאשמועינן. רבא אמר חדש מלא וחודש חסר א"כ. א"ר ל"ש אלא במפרש (כ"כ) אבל בסתם יוציא ויתן כתובה לאלתר. ושמואל אמר אפילו בסתם לא יוציא שמה ימצא פתח לנדרו. וק"ל ה' כשמואל בדיוני: (מתני') [שקלא] המדיר את אשתו שלא תטעום אחד מכל מיני פירות יוציא ויתן כתובה. ור"א בישראל' יוס' א' יקיים ב' יוציא וי"כ. ובכהנת ב' יקיים ג' יוציא וי"כ המדיר את אשתו שלא תתקשט בא' מכל התכשיטין יוציא וי"כ. ר' יוסי אומר בעניות שלא נתן קצבה [ובשד"ות] ל' יוס' פ"י אם מדיר את אשתו שלא תאכל פרי פ' אע"פ שלא הדירה אלא מאותו פרי בלבד ובכל הפירות היא מותרת אמר' יוציא וי"כ וכן נמי אם הדירה שלא תתקשט בבבוס' פ' אע"פ שהיא מותרת להתקשט בכל שאר מיני בשמים חוץ מברבוס פ' יוציא וי"כ. ואי קשיא מה כח יש לו להדירה שלא תאכל או שלא תתקשט הא מוקמינן לה לקמן בנדרה איהי וקיים לה איהו (וכו') הוא אליבא דשמואל אבל אליבא דרב כגון שהדירה הוא ואמר הנאת תשמישך אסור עלי כקונם אם תאכלי פרי פ' או אם תתקשט בשם פ' חזיל נדרא) ואשת' בשלמא לרב כאן בסתם כאן במפרש אלא לשמואל ק'. פ"י ברישא דתנן ל' יוס' הר במפרש הלכך ממהינן ל' עד ל' יוס' אבל כאן

המדיר פרק שביעי כתובות

מעשה דנים חורון. נזדרים צפרק השותפין: היינו סנה קמא. דליהו נמי שלשים יוס קאמר י: **במפרש**. שפירש שלשים יוס הוא דלא כפינן ליה להוציא אלא יעמיד פרנס: **משום דאיכא לערא דפרווייהו** לא גרסינן: **יוליא ויוסן כסובה**. לאלתר: **שנדרה היא**. ומה יס לו עוד להמתין אי ניחא לה לדידה

למישקל כתובתה ומיפק לא תצקש פתח לנדרה אבל היכא דלדרה איהו כגון מליהנות לו ימתין שמה ימצא פתח לנדרו: **וקסבר רבי מאיר הוא**. שקיים נתן אכצע צין שיניה והשיכה

לפיכך יתן כתובה. וסתם מתניתין ר"מ היא': **אס רנא הנעל**. מתחילה להפר יפר: **ואס**. לא רנא וקיים לה ואמר אי אפשי כו': **בעניות שלא נתן קצבה**. יוליא ויתן כתובה. אלמא הוא נתן דהא נזדרה היא וקיים הוא אוקימתא למתניתין: הכי גרסינן והא חנן רבי יהודה **אומר בישראל יוס אחד יקיים**. גבי

שלא טעום דלוקימתא נזדרה היא וקיים הוא וקאמר רבי יהודה יוס אחד יקיים יתר מיכן יוליא ויתן כתובה: **אלמא נעל מלי מיפר**. נדרי קישוט מדקנים ליה כתובה על שקיימו: **אס ארחץ אס לא ארחץ**. נזדרים' מפרש לה דלמרה תיאסר הנאת רחיצה עלי אס ארחץ ושצועה שלא ארחץ וכן אס אתקשט תיאסר הנאת קישוט עלי אס צצשמים אתקשט עד זמן פלוני: אס לא אשקשט. שצועה שלא אתקשט: **אין אלו נדרי עיגוי נפש**. ואין הצעל מיפר דלענות נפש כתיב^(ז):

צנבגי

לה רבי מאיר ורבי יהודה אומרים היא נתנה אצבע בין שיניה לפיכך אם רצה הבעל להפר יפר ואם אמר אי אפשי באשה נדרנית תצא שלא בכתובה רבי יוסי ורבי אלעזר אומרים הוא נתן אצבע בין שיניה לפיכך יאם רצה הבעל להפר יפר ואם אמר אי אפשי באשה נדרנית יוציא ויתן כתובה איפוך ר"מ ורבי יהודה אומרים הוא נתן רבי יוסי ורבי אלעזר אומרים היא נתנה וסבר רבי יוסי היא נתנה והתנן רבי יוסי אומר בעניות שלא נתן קצבה אימא רבי מאיר ורבי יוסי אומרים הוא נתן רבי יהודה ורבי אלעזר אומרים היא נתנה וסבר רבי יהודה היא נתנה והתנן ר"רבי יהודה אומר בישראל יוס אחד יקיים אימא רבי מאיר ורבי יהודה ורבי יוסי אומרים הוא נתן רבי מאיר ורבי אלעזר אומר היא נתנה ואם תמצא לומר זוגי זוגי קתני אימא רבי מאיר ורבי אלעזר אומרים היא נתנה רבי יהודה ורבי יוסי אומרים הוא נתן והא סתמא דלא כרבי מאיר וסבר רבי יוסי בעניות שלא נתן קצבה אלמא בעל מצוי מיפר ורמינהו ^(ז)אלו דברים שהבעל מיפר דברים שיש בהן עיגוי נפש ה"אם ארחץ אם לא ארחץ אם אתקשט אם לא אתקשט אמר רבי יוסי אין אלו נדרי עיגוי נפש ואלו הן נדרי עיגוי נפש שלא אוכל בשר ושלא אשתה יין ושלא אתקשט בבגדי

מייירי דתלנינהו בתשמיש אלא שנדרה הנאה צאחד מכל מיני פירות כל זמן שהיא תחתיו דאס נדרה לעולם א"כ מה תריחא צמה שיוציא חף ע"ג צננדר של תשמיש ממתנת צנדר של פירות אינה יכולה לנסוב אפי' יוס אחד: **ואם אמר אי אפשי באשה נדרנית תצא בלא כתובה**. והא דתנן צפרקין (לקמן עב). נודרת ואינה מקיימת תלא צלא כתובה אצל מקיימת לא הג"מ צשאר נדרים אצל נדרים שיש צהן עיגוי נפש אפי' מקיימת יוצאה צלא כתובה דיש חילוק צין אותם נדרים לשאר כדאמרינן לקמן גבי כנסה ע"מ שאין עליה נדרים: **בעניות שא לא נתן קצבה**. ועל כרחק מתני' לשמואל נזדרה היא וקיים לה הוא דאי בהדירה הוא הא קאמר שמואל ימתין עד שימצא פתח לנדרו: **אימא רבי מאיר ורבי אַעזר אומרים היא נתנה אצבע** בו'. הקשה ר"ת דהכא אית ליה לר"מ היא

נתנה ולהכי יוליא צלא כתובה ולקמן (דף עג). תניא רבי מאיר אומר כל היודע צאשתו שנודרת ואינה מקיימת יקניטנה כדי שתדור לפניו ויפר לה אמרו לו אין אדם דר עס נחש כצפיפה אחת פירוש ולכך יוליא צלא כתובה משמע דלר' מאיר לא יוליא ואס יוליא יתן כתובה ולקמן מגיה ר"ת צשני צרייתות רבי יהודה דפרווייהו חד תנא קתני להו מדקאמר לקמן מאן דמתני אהא כל שכן אהא ואין נראה דלא הועיל כלום דזאת הסוגיא אלינא דשמואל אצל לרב אין צריך להגיה בצרייתא וסצרי רבי מאיר ורבי יהודה היא נתנה ונראה לר"י דמודה רבי מאיר דאס יוליא צשציל כך דלא יתן כתובה אלא משום דלתנא דפליג עליה מנזה להוציא דעד כאן לא קא מיצטעל לן צסוטה צפרק ארוסה (דף כה). צעוצרת על דת אס אסור לקיימה או לא אצל פשיטא דמנזה לגרשה וקאמר רבי מאיר אס הוא רוצה יכול לעכבה על ידי תקנה זו: **רבי יוסי אומר אין אלו נדרי עיגוי נפש**. משמע הכא דרחיצה וקישוט לא היו עיגוי נפש לרבי יוסי אפילו נדרה לכמה ימים וכן נראה לרשב"א מדקתני סיפא ואלו הן נדרי עיגוי נפש ואי רחיצת עולם היו נדרי עיגוי נפש הוי"ל למינקט רחיצה וקישוט ולא גרים צריש פרק צתרא דנדרים (דף פ). ורבי יוסי ייוול דיומא לא שמה ייוול דמשמע הא רחיצת עולם היו עיגוי ומתוך סוגיא דהתם אי אפשר לגרוס כן ואין להאריך כאן: **אין אלו נדרי עיגוי נפש**. ולא גרים ואלו הן נדרי עיגוי נפש שלא אוכל צשר ושלא אשתה יין דמשנה היא צפ' צתרא דנדרים (דף עט): והתם גרסי' ואלו הן נדרי עיגוי נפש אמרה קונם פירות העולם עלי וליכא למימר דהך דמיייתי הכא צרייתא היא ולא משנה דכיון דמנאי למפכך ממתניתין לא צדיק ממתין ומיייתי צרייתא: **הבי** גרסינן רבי יוסי אומר אין אלו נדרי עיגוי נפש הוא דאינו מיפר אצל מיפר הוא משום צברים צצניו לצניה

פרק שביעי כתובות

עא.

שלא תטעום אחד מבצ' הפירות. לאו צכל פירות מדיר לה דא"כ לא הוה חייל דאי אפשר לה לקיים כדאמר' צריש פרק שני דנדרים (דף יד): דכי אמר קונם עיגוי צשינה סתם לא חייל נדר למיסר שינה אלא שלא טטעום צמין אחד צצפירות כדאמרין

צתוספתא דאפילו לא טעמה מין זה מעולם אצל למאי דסלקא דעמין דלדרה איהו ותלנהו בתשמיש המטה חל אפילו הדירה מכל פירות כיון דאפשר לה לאכול וליאסר בתשמיש המטה כי היא דשלחי נדרים (דף פט): דלמר תיתסר כל הנאות דעלמא עלי כו' וצרכיה טינא שלא יהנה מן העולם אלמא חל הנדר:

רבי יהודה היינו ת"ק. צהולין (יצמות דף מח: ושס) פ"י ר"י דחדש דקרא שלשים יוס כדדרשינן התם ירח שלשים ימים שלשים וצינור (דף ה. ושס) נמי אמרינן ואימא שלשים יוס כדכתיב עד חדש ימים אצל צצרבנן לא הוי אלא חסר כדאמר' צפ' אין נערכין (ערכין דף ט:.) וצפ"ק דר"ה (דף יט:) רשב"ג אומר רלו חדש רלו שלשים וקשה דהכא פריך היינו ת"ק ואצ"י נמי דלמר כהנת אמא לאשמועינן אית ליה דחדש שלשים יוס ואומר ר"י דהכא משום צצעי למימר וצכהנת שנים יקיים נקט חדש וג' חדשים דהצחנה וט' חדשים דמעוצרת דהוו חדשים דשלשים יוס משום דטורח הוא לפרש ולומר ז' יוס וע"ר יוס נקט חדשים ועוד י"ל דאפי' צלישא דרבנן הוי חדש שלשים היכא דלא מוכח אצל ו ה"א דמוכח שאני:

(א) **א' נמי בהא קאמר שמואל דאיכא צערא דתרווייהו**. הכי גרסינן לה צכל הספרים אע"ג דצנר אצרכיניהו שפיר מצריכותא קמיימת מ"מ כן דרך הש"ס שעושה צ' צריכותות לשני האמוראים כשיש לו וצקונטרס לא גרים ליה וצפ' אע"פ (לעיל דף סא:) לא גרים ליה צשום ספר: **בשלמא צריב כאן בסתם בו'**. וסלקא דעתין [א] צדתלה בתשמיש דלמר יאסר הנאת תשמישך עלי אס טטעום מאותו המין: **שנדרה היא וקיים לא הוא**. פ"י צקונט' ומה יס לו עוד להמתין אי ניחא לה למישקל כתובה ולמיפק לא תצקש עוד פתח לנדרה ומימה לפירושו דמאי פריך לקמן ותתקשט ותיאסר אי לצ"ש כו' הוציל וצנר תירצנו צצנדרה היא לא שייך המתנה ונראה לר"י דהשתא לא

עוד להמתין אי ניחא לה למישקל כתובה ולמיפק לא תצקש עוד פתח לנדרה ומימה לפירושו דמאי פריך לקמן ותתקשט ותיאסר אי לצ"ש כו' הוציל וצנר תירצנו צצנדרה היא לא שייך המתנה ונראה לר"י דהשתא לא

חף ע"ג צננדר של תשמיש ממתנת צנדר של פירות אינה יכולה לנסוב אפי' יוס אחד: **ואם אמר אי אפשי באשה נדרנית תצא בלא כתובה**. והא דתנן צפרקין (לקמן עב). נודרת ואינה מקיימת תלא צלא כתובה אצל מקיימת לא הג"מ צשאר נדרים אצל נדרים שיש צהן עיגוי נפש אפי' מקיימת יוצאה צלא כתובה דיש חילוק צין אותם נדרים לשאר כדאמרינן לקמן גבי כנסה ע"מ שאין עליה נדרים: **בעניות שא לא נתן קצבה**. ועל כרחק מתני' לשמואל נזדרה היא וקיים לה הוא דאי בהדירה הוא הא קאמר שמואל ימתין עד שימצא פתח לנדרו: **אימא רבי מאיר ורבי אַעזר אומרים היא נתנה אצבע** בו'. הקשה ר"ת דהכא אית ליה לר"מ היא נתנה ולהכי יוליא צלא כתובה ולקמן (דף עג). תניא רבי מאיר אומר כל היודע צאשתו שנודרת ואינה מקיימת יקניטנה כדי שתדור לפניו ויפר לה אמרו לו אין אדם דר עס נחש כצפיפה אחת פירוש ולכך יוליא צלא כתובה משמע דלר' מאיר לא יוליא ואס יוליא יתן כתובה ולקמן מגיה ר"ת צשני צרייתות רבי יהודה דפרווייהו חד תנא קתני להו מדקאמר לקמן מאן דמתני אהא כל שכן אהא ואין נראה דלא הועיל כלום דזאת הסוגיא אלינא דשמואל אצל לרב אין צריך להגיה בצרייתא וסצרי רבי מאיר ורבי יהודה היא נתנה ונראה לר"י דמודה רבי מאיר דאס יוליא צשציל כך דלא יתן כתובה אלא משום דלתנא דפליג עליה מנזה להוציא דעד כאן לא קא מיצטעל לן צסוטה צפרק ארוסה (דף כה). צעוצרת על דת אס אסור לקיימה או לא אצל פשיטא דמנזה לגרשה וקאמר רבי מאיר אס הוא רוצה יכול לעכבה על ידי תקנה זו: **רבי יוסי אומר אין אלו נדרי עיגוי נפש**. משמע הכא דרחיצה וקישוט לא היו עיגוי נפש לרבי יוסי אפילו נדרה לכמה ימים וכן נראה לרשב"א מדקתני סיפא ואלו הן נדרי עיגוי נפש ואי רחיצת עולם היו נדרי עיגוי נפש הוי"ל למינקט רחיצה וקישוט ולא גרים צריש פרק צתרא דנדרים (דף פ). ורבי יוסי ייוול דיומא לא שמה ייוול דמשמע הא רחיצת עולם היו עיגוי ומתוך סוגיא דהתם אי אפשר לגרוס כן ואין להאריך כאן: **אין אלו נדרי עיגוי נפש**. ולא גרים ואלו הן נדרי עיגוי נפש שלא אוכל צשר ושלא אשתה יין דמשנה היא צפ' צתרא דנדרים (דף עט): והתם גרסי' ואלו הן נדרי עיגוי נפש אמרה קונם פירות העולם עלי וליכא למימר דהך דמיייתי הכא צרייתא היא ולא משנה דכיון דמנאי למפכך ממתניתין לא צדיק ממתין ומיייתי צרייתא: **הבי** גרסינן רבי יוסי אומר אין אלו נדרי עיגוי נפש הוא דאינו מיפר אצל מיפר הוא משום צברים צצניו לצניה

הניחא

עין משפט

נר מצוה

ז א מיי פ"ב מהלכות אשות הלכה כג:

ח ב ג מיי שם הל' כד טור אה"ע סי' עב וטושי"ע י"ד סי' רלה סעיף ג:

ט ד מיי פ"ב מהלכות נדרים הלכה ד סגנ לאין רמב טושי"ע י"ד סי' רלד סעיף ט:

י ה מיי שם הלכה ה טושי"ע שם סעיף טו:

‏שולחן ערוך אורח חיים קכ"ג‏ – הלכה ה

תוספות ר"ד (המשך)
שלא פ"י עד זמן פ' אלא סתם הדירה יוציא וי"כ מיד אלא לשמואל דאמר דאפילו בסתם לא יוציא עד ל' יוס הכא אמאי תני יוציא ויתן כתובה מיד.

ומהדר הבב"ע שנדרה היא וקיים לה הוא וקסבר הוא נתן אצבע בין שיניה פ"י אין כח בבעל להדיר את אשתו שלא טטעום או שלא תתקשט אלא כגון שנדרה היא והוא שמע ולא הפר לה אלא קיים לה וקסבר רבי הנאי בין ת"ק בין ר"י בין ר' יוסי דהוא נתן אצבע בין שיניה כלומר אע"פ שהיא לדידה למישקל כתובתה מוטל שהי' יכול להפר לה ולא הפר שהיא נדרה ע"ד שיפר לה בעלה נדרה וכיון שלא רצה להפר כל התואנה עליו מוטלת הלכך יוציא וי"כ. וכיון שלא הפר נדרה אין לנו לחת לו זמן שמא תמצא פתח לנדרה דאי ניחא לה לדידה למישקל כתובתה ומיפק לא תבקש פתח לנדרה אבל ברישא שנדר הוא שלא תיחנה מנכסיו [אפי' אם] נדר בסתם ימתין שמה ימצא פתח לנדרו. תניא האשה שנדרה בנזיר ושבע בעלה ולא הפר לה ר"א אומר היא נתנה אצבע בין שיניה וצ"ל דהבעל להפר יפר ואם אפשי באשה נדרנית יוציא וי"מ בסתם ר"י אומר' הוא נתן אצבע בין שיניה לפיכך אם רצה הבעל להפר יפר ואם אמר א"א באשה נדרנית ולא רצה להפר יוציא וי"כ. פ"י ר"א משיל כל התואנה והאשה שנדרה והני תנאי הטילו כל התואנה על הבעל שקיים לה משה' יוציא וי"כ. וכיון דסתם לן תנא כי הני תנאי הלכתא הכי יהוא נתן אצבע בין שיניה והאי דקאמר א"א באשה נדרנית לא מפני שהוא תובע גירושין שאע"פ שהוא שותק והאשה תובעת גירושין מוציא דרתנן במתני' אלא ח"פ כיון שיכול להפר ולא הפר כאילו אמר הוא א"א בא"נ וכל התואנה מוטלת עליו. א"נ איירי דקאמר ת"ק א"א אמרי נמי אינהו א"א ולא דוקא אלא בזמן דהוא